

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Sendt elektronisk

Deres ref.
17/151

Arkiv / Saksnr.
17/00012

Oslo
Dato 2. mai 2017

Initialer
MKO

Høringsuttalelse: Seniorer og arbeidslivet – aldersgrenser og tilpasninger

1. Innledning

Norges Rederiforbund er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsktilknyttede bedrifter innen skipsfart og offshore entreprenørvirksomhet.

Offshore entreprenørvirksomhet på norsk sokkel er underlagt arbeidsmiljøloven, med enkelte unntak, jf. rammeforskriften (FOR-2010-02-12-158).

Norsk skipsfart er underlagt skipsarbeidsloven, og faller således utenfor denne høring. Det er imidlertid grunn til å nevne at et sentralt poeng med nedsettelse av lovutvalget NOU 2012:18 Rett om bord - Ny skipsarbeidslov – i tillegg til å implementere ILO MLC 2006, var å harmonisere den nye loven mot arbeidsmiljøloven så langt det lot seg gjøre av de særlige hensyn som gjør seg gjeldende til sjøs. Aldersgrensen etter skipsarbeidsloven § 5-12 er i dag 70 år. Dersom aldersgrensen skulle heves eller fjernes i arbeidsmiljøloven antas det at dette forhold ville legge press på aldersgrensen etter skipsarbeidsloven, som allerede nå er høy sett hen til arbeidets karakter.

2. Generelle merknader til rapporten

Forbundet støtter *flertallets* syn på spørsmålet om at aldersgrensen ikke bør heves eller fjernes nå. Det vises til at det bør gjøres mer for å få de over 65 år til å stå lenger i arbeid før en begynner å se på mulighetene for å få de over 72 år til å stå til 75 år eller enda lenger. Isolert sett synes en heving av aldersgrense å ha begrenset betydning for seniorers yrkesdeltakelse, slik også funnene i rapporten støtter.

Videre støtter forbundet flertallets syn på behovet for mer forskning og dokumentasjon knyttet til konsekvenser og virkninger før en vurderer heving eller fjerning av aldersgrenser. Det vises til at det er en relativt liten gruppe seniorer som arbeider til de har nådd gjeldende aldersgrense (som ikke har eksistert så lenge på dagens nivå), og at vi derfor har svært begrenset erfaringsgrunnlag/forskning om hvordan de eldste seniorene vil fungere i arbeidslivet dersom de i fremtiden vil stå lenger i arbeid enn de gjør i dag. Forskjellene selv til våre Nordiske naboland gjør sammenlikninger av studier vanskelige. Det må i denne

sammenheng ses hen til at den gruppen som en heving av aldersgrensen i praksis vil få betydning for er den gruppen der arbeidstaker og arbeidsgiver ikke har sammenfallende interesser hva gjelder spørsmålet om å fortsette arbeidsforholdet etter 72 år.

For det tilfellet at aldersgrensen likevel skulle heves eller fjernes, må særordningene for seniorenne oppheves (eller betydelig innskrenkes) for å redusere de ulemper høyere aldersgrense kan innebære for arbeidsgiverne. Retten til ekstra ferieuke, deltidsarbeid og arbeidsgivers tilretteleggingsplikt er ordninger som innebærer at seniorenne er dyrere arbeidskraft enn yngre. I tillegg til økte utgifter vil flere seniorer i arbeidslivet - uten endringer i særordningene, medføre mindre fleksibilitet for arbeidsgivere. Et annet spørsmål som også tas opp i rapporten er hvorvidt behovet for særordningene står seg dersom helsen stadig blir bedre.

3. Særlige om særordninger for seniorer offshore

Arbeidsmiljøloven §10-2 fjerde ledd gjelder også offshore. Tilrettelegging av arbeid offshore er ofte utfordrende pga. arbeidets art, sikkerhetshensyn og lugarkapasitet. Dersom det skulle bli flere eldre offshorearbeidere med slike rettigheter kan dette by på utfordringer.

Ferieloven i den utstrekning organisasjonene ikke har avtalt noe annet. I våre offshoreoverenskomster er ferietiden lagt i arbeidssyklusens friperioder. Innføring av 2-4-skiftordning skjedde delvis som følge av den femte ferieuken, hvoretter det avtalte netto årsverk ble redusert fra 1612 til 1582 timer.

Arbeidstaker over 60 år følger vanlig 2:4 turnus, og i stedet for en ekstra ferieuke gis de et overtidstillegg for 33,6 timers ekstra arbeid pr. år. I tillegg for de over 60 år et feriepengetillegg på 2,3 % av beregningsgrunnlaget, dog således at grunnlaget ved beregning av dette tillegg maksimalt skal utgjøre 6 ganger grunnbeløpet etter Folketrygden.

For øvrig vises det til Norges Rederiforbunds høringsuttalelse av 9. oktober 2014 vedrørende endringer i arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven, som fortsatt har gyldighet hva gjelder aldersgrenser.

Med hilsen
Norges Rederiforbund

Mari Kimsås-Otterbech